

**Prasocuris phellandrii L. ab. c. cicutae Weise
(Col., Chrysom.), nieuw voor Nederland.**

Van *Prasocuris phellandrii* L. waren tot nu toe slechts typische exemplaren uit ons land bekend. Bij deze zijn het halsschild en de dekschilden geel gezoomd, terwijl zich bovendien op de dekschilden over de derde en vierde tusschenruimte een gele lengteband bevindt, die zich soms kan verbreeden tot op de tweede en vijfde tusschenruimte.

Behalve dezen typischen vorm vermeldt Everts (Col. Neerl. II, 1903, p. 441) twee kleur-aberraties, nl. ab. c. *sii* Weise en ab. c. *cicutae* Weisè, die echter nog niet bij ons waren aangetroffen. Deze beide aberraties werden door Weise (Deutsche Entomol. Zeitschr. 27. Jahrg., 1883, p. 252) als variëteiten beschreven en als volgt gekarakteriseerd: var. *sii* Weise — vitta media elytrorum interrupta aut abbreviata en var. *cicutae* Weise — vitta media elytr. deficiente.

Omstreeks Pinksteren van dit jaar in de omgeving van Almelo verzamelend, had ik op 21 Mei en volgende dagen gelegenheid een groot aantal exemplaren van *Prasocuris phellandrii* L. te onderzoeken. Ik trof ze bij tientallen aan langs het kanaal van Almelo naar Denekamp, in de omgeving van „de Pook”, bij de Veldsluis, 4 km. beoosten de stad en wel steeds op planten van *Caltha palustris* L., vele ♂♂ en ♀♀ afzonderlijk en in copulatie. Alle onderzochte exemplaren behoorden tot den typischen vorm behalve één ♂ in copulatie, dat den gelen lengteband op de dekschilden miste en geheel voldeed aan de beschrijving van Weise's var. *cicutae*. Het ♀ exemplaar van het paartje was normaal.

Opmerkelijk is wel het voorkomen der dieren ter plaatse speciaal op planten van *Caltha palustris* L., aan welke planten ook duidelijk vraat werd waargenomen. Everts zegt (l.c., p. 442) over het voorkomen, dat de soort op waterplanten aangetroffen wordt, vooral op *Phellandrium aquaticum* L. (syn. *Oenanthe Phellandrium* Lamk., *Oe. aquatica* Lamk.), waarin de larve leeft. Naar den naam te oordeelen beschreef Linnæus de soort ook van deze plant. Reitter (Fauna Germ. IV, 1912, p. 132) vermeldt ook het voorkomen op waterplanten en geeft op, dat de larve werd aangetroffen in de stengels van *Cicuta virosa* L., *Sium latifolium* L. en *Oenanthe*-soorten. Rupertsperger, die ook door Everts geciteerd wordt (Col. Neerl. III, 1922, p. 439) geeft daarentegen de soort op voor *Caltha palustris* L., dezelfde plant dus, waarop ik de Almelosche exemplaren aantrof.

Het leven van *Prasocuris phellandrii* L. op zoo geheel verschillende planten, in het eene geval op Umbelliferen, in het andere op een Ranunculacee, doet de vraag rijzen, of wij soms met het optreden van biologische rassen te doen hebben, zoo-

als dat door Dr. Uyttenboogaart (Versl. Winterverg. 1940, p. XV) bij *Rhynchaenus quercus* L. en *Psylliodes affinis* Payk. en door Dr. Mac Gillavry (E.B. 239, p. 335) waarschijnlijk ook bij *Deporaus betulae* L. geconstateerd werd. *) Morphologische verschillen tusschen dieren van Umbelliferen en van Caltha kon ik tot nu toe niet ontdekken.

Oegstgeest, December 1941.

S. J. VAN OOSTSTROOM.

Boekbespreking.

Catalogus der Nederlandsche Macrolepidoptera VI, door B. J. Lempke. Tijdschr. v. Entomol. Vol. LXXXIV Afl. 4, Nov. 1941, pp. 276—350 (Sep. pp. 324—398).

Weer een stap verder met den Catalogus, waarin ditmaal 68 *Agrotidae* hun beurt krijgen. Deze behooren tot de *Cuculliinae*, de *Heliothinae* en de *Amphipyrynae*.

Het uit elkander halen der dikwijls met elkander verwarde *Conistra vaccinii* L. en *C. ligula* Esp., wordt ook voor anderen ondersteund door een elftal verschilpunten, waarbij de tekeningen van de genitaal-praeparaten een afdoende hulp kunnen zijn. Echter geeft de Schr. aan, dat men in zeer vele gevallen, ook zonder het uitpraepareeren der genitalien, wel tot de onderscheiding dezer verwante soorten kan komen.

Bij de monophage rupsen van *Cirrhia gilvago* Esp. op iep en *C. ocellaris* Bkh. aan populierkatjes, kan men door kweek weer absolute zekerheid van elk der vlinders verkrijgen.

Ook van *Heliothis maritima* De Graslin ssp. *septentrionalis* Hoffm. en *H. dipsacea* L. worden de onderscheidings-teekeningen door illustraties van vleugelvorm en genitalia ondersteund.

De in vorige nummers van den Catalogus als adventief vlinders genoemden, ontvangen nu de betiteling van zwerwers. Men vindt over de zwerwers talrijke opmerkingen, o.a. over in vroeger tijden gevangene, die nu hun zwerftochten niet meer tot ons land uitstrekken, en andere, die vroeger of niet waren opgemerkt of eerst nu tot ons komen.

Slechts van zeer enkele der behandelde vlinders wordt het voorkomen op onze wadden-eilanden geconstateerd. Wil dat zeggen, dat de overige daar niet voorkomen? Dit is m.i. van verscheidene zeer onwaarschijnlijk, maar het zal wel daaraan te wijten zijn, dat zij in herfst of winter als imago verschijnen. Om daarmede verder te komen, zullen of de rupsen meer

*) (Noot Mac Gillavry) *Deporaus* zat in 1941 weer zeer talrijk op de *Alnus*, maar toch eenigszins overgegaan op de, de *Alnus* rakende takken van *Betula*.